

Samenwerkingsvaardigheden

Basisvaardigheden (eerste graad)

1. Prettige omgang met elkaar

- elkaars naam gebruiken
- elkaar aankijken tijdens het praten
- vriendelijk op elkaar reageren
- elkaar de gelegenheid geven mee te doen

2. Eigen initiatief

- een eigen inbreng durven te hebben
- zo duidelijk praten dat anderen je kunnen verstaan
- meewerken aan de groepsopdracht

3. Gericht zijn op anderen

- luisteren naar elkaar
- elkaar laten uitpraten
- de inbreng/ bijdrage van een ander accepteren

4. Je houden aan de afspraken

- bij je groepje blijven
- rustig praten en werken, andere groepen niet storen
- materiaal met elkaar delen
- om de beurt praten
- aan de taak doorwerken tot deze af is

Voortgezette vaardigheden (2de en 3de graad)

1. Communicatie

- vragen stellen aan elkaar
- reageren op wat een ander zegt
- af en toe herhalen wat iemand zegt
- elkaar vragen hardop te denken

2. Betrokkenheid bij de groep

- elkaar aanmoedigen mee te doen
- elkaar een complimentje geven
- ondersteunende opmerkingen maken
- met alle andere groepsleden samenwerken

3. Helpen

- elkaar aanbieden iets uit te leggen
- hulp vragen aan een ander
- elkaar helpen zonder voor te zeggen

4. Doelgericht werken

- het werk plannen: eerst dit, dan dat, ...
- richting geven aan de uitvoering van de taak
- af en toe de voortgang samenvatten
- elkaar herinneren aan de opdracht

Vaardigheden voor gevorderde groepen

1. Interpersoonlijk

- je in het standpunt van de ander verplaatsen
- verschil van mening accepteren
- ook op langere termijn een goede werkrelatie behouden

2. Omgaan met lastige situaties

- overeenstemming met elkaar bereiken
- kritiek formuleren op ideeën, niet op personen
- met elkaar problemen oplossen
- op een vriendelijke manier zeggen dat je het ergens niet mee eens bent

3. Optimale opbrengst

- verschillende ideeën integreren
- ideeën verder uitbouwen
- de groep stimuleren, motiveren